

Nevenka Bezić Božanić

Split

TOPONIMI POSJEDĀ I ANTROPONIMI NAJSTARIJE VIŠKE BRATOVŠTINE

UDK 801-54

Rad pripremljen za tisak 18. lipnja 1986.

U Župskom uredu u Visu čuva se katastik Gospine crkve u Velom Selu i viške crkve Gospe od Spilice u kojem su prepisane sve isprave što se odnose na darovnice tih dviju crkava. Spisi su ovjereni 12. kolovoza 1795. godine od notara Jakova Marije Jakša s pečatom što nosi lava-označje Mletačke Republike i monogram notara **G M G**. Isprave su ispisane na devedeset i

N P

dva lista i uvezane, a na kraju je dodano još sedamnaest raznih isprava. Isprave nisu poredane strogo vremenskim redom, već zacijelo kako su se našle, a dosada nije poznato da li je koja od ovih isprava sačuvana u izvornom obliku. Ovaj katastik ima izuzetno značenje za poznavanje prilika na otoku Visu od XVI do XVIII stoljeća, jer donosi niz podataka o zemljištima, njihovim vlasnicima, kolonima, uzgajanju pojedinih kultura i niz drugih vijesti koje otkrivaju potankosti iz života tog otoka.¹

Možda jedan od najznačajnijih isprava je prepis o ustanovljenju bratovštine sv. Marije u Velom Selu 29. travnja 1511. godine. Pravila bratovštine potvrđena su od hvarskog biskupa Franje Pritića a na prijedlog viškog svećenika Stjepana Vitaljića. Bratovštini je izdana osnivačka »Bolla« u prisustvu šibenskog plemića Mihovila Ferro i Antuna Columbina Nikolinog. Matrikula je bila ispisana na pergameni,² a pravila na talijanskom jeziku i sadržavaju dvadeset kapitula s općim pravilima kao i druge bratovštine po Dalmaciji. Bratimi su bili obavezni posjedovati tunike, a ako je neki od bratima ne

obuče kad je to obavezan, mora platiti kaznu od pet lira. Zatim se bratimi obvezuju da će umrlom bratimu ići na sprovod; ako li je umro izvan otoka do sto milja daleko, dužni su ga donijeti na otok o svom trošku i sahraniti u bratimsku grobnicu.³ Posebno je značajna obveza što govori o zajedništvu u prvom kapitulatu. Njime se bratimi obvezuju da će umrlom bratimu dati te godine po jednu dnevnicu (*zurnata*) da bi se obradilo njegovo polje, a tko ne može doći dužan je platiti kaznu od deset solada.

Praznik bratovštine bio je 15. kolovoza na Veliku Gospu i tom prilikom birala su se tri gastalda i suci, a sastajali su se u pustinjačkoj kući (nel Romitorio). U procesiji koja je bila tog dana, jer je to i blagdan crkve u Velom Selu, bratimi su u tunikama nosili križ i dvostruke svijećnjake (duplire), te pjevali crkvene pjesme.⁴ Pravila su potpisali Vidoš Centilić (ser Vidoss Zentilich) i Mato Granpodic, te sudac Cupančić (Zupancich).

Osnivači bratovštine bili su Franjo Ljubić (Gliubich), Šimun Pierotić, Ivić Caymavin i Mato Petrović kao osnivač i prokurator izgradnje nove crkve, pa su odmah i predložili da im se odobri gradnja te crkve u čast blažene djevice Marije na zemljištu koje im je dao Marian de Pelegrini u Luci. Bratimi osnivači i vlasnici crkve u gradnji bili su Mato Petrović, Jakov i Dominik Bilić, Šimun Pierotić (ova četvorica nose naslov *messer* — gospodin), Luka, Nikola i Vidoš Perutinić, Juraj Pečarić, Nikola Miloslavić reč. Kargotić, Franko Sladarić, nasljednici Stojanca Ljubića, te Dominik Toljenčić reč. Cvitković.⁵ Stoga možemo 1511. godinu uzeti kao početak gradnje crkve poznate kao Gospe od Spilice koja još 1521. godine nije bila dovršena, jer joj se, čini se, mijenjao plan gradnje.⁶ Bratovština osnovana u Velom Selu sada je imala sjedište u svojoj novoj crkvi koju spominje 1579. godine i vizitator veronski biskup Valier utvrdivši da je crkva vlasništvo bratovštine, a da se bratovština izdržava od vlastitih vinograda i prihoda bratima, te da uredno posluje.⁷

Slijedi zatim popis dvadeset i šestorice bratima,⁸ sve uglednih otočana — plemića i građana i to: BILIĆ Dominik, BORKOVIĆ Marin, BRADANOVIĆ Antun, GIZDAVČIĆ Mate, JAKŠA Julije i Franjo, KARGOTIĆ Ivan i Nikola, LJUBIĆ Toma, MLADINIĆ Stjepan, PEČARIĆ Juraj, PERASTO de Nikola, PERUTINIĆ Luka i Nikola, PETROVIĆ Mato, PIERO Raguseo, PIEROTIĆ Dominik i Šimun, PINCETIĆ Ivan i Nikola, RADOŠEVIĆ Petar, RADOVINOV IĆ Nikola, SINJIĆ Luka, SLADARIĆ reč. Karamanović Franko, VIDOŠ Murljatov, ŽIVKOVIĆ Nikola.

Iz godine 1521. sačuvan je nadopunjen popis bratima i osnivača bratovštine kojih te godine ima već pedeset i sedam:

BALDO Vidoš, BARTUČEVIĆ Kuzma i Marin, BILIĆ Andrija i Bogdan, BOGLIĆ Ivan, BOGUNIĆ Nikola, BOSDAROVIĆ Nikola, BUTOROVIĆ Jakov, CAYNAVIN Mate i Stjepan, CUPANČIĆ Ivan, CVITKOVIĆ Juraj, FACHIELLAN Mate, FAGANELČIĆ Luka, GOSPODINIĆ Radovan, GRAPUNDIĆ Mate, GRUBIJENOV IĆ Mate, KATIČEVIĆ Luka, KMETOVIĆ Ivan, KLJUNIĆ Mate, KULUŠEVIĆ Jakov i Nikola, LONCARIĆ Ivan, LUKŠIĆ Mato, LJUBIĆ Stojan, MANDČIĆ Petar, MARKOVIĆ Luka i Mihovil, MIHOČEVIĆ Petar, MILOSAVLJIĆ Antun i Juraj, MILOŠEVIĆ Radić, MUSTAFIĆ Marko, ORUJIĆ Bogdan, PERUTINIĆ Luka, Radovan i Vidoš, PETROVIĆ Mate, PIEROTIĆ Katarin,

PINCETIĆ Petar, PRIMO de Petar, PUŠIĆ Marin, RADOŠINIĆ Antun, RAGUKOVIĆ Cvitan, RASKOVIĆ Ivan, RULJANČIĆ Vuk, SANDALJIĆ Nikola i Nikola pok. Ivana, STANOJIĆ Mihovil, TOLJENČIĆ Antun, Juraj i Svetin, VITALJIĆ Stjepan — svećenik, VESANOVIĆ Petar, VUKOTIĆ Marin, ZLATOGLAVLJIĆ Toma.⁹

Sljedeće vijesti među ovim ispravama, koje nisu poredane vremenskim redom, nalazimo iz 1572 godine kad Nikola Lukšić sin Luke 24. ožujka ostavlja bratovštini vinograd u Dračevom polju . . . una vigna in Dračeuo poglie . . . , 9. srpnja 1584. godine Julija, udovica Antuna Lucića izvanbračnog sina pjesnika Hanibala, ostavlja vinograd na mjestu zvanom Malo Zlopolje koji obrađuje Petar Pušić za ulje što će se paliti u čast sv. Sakramenta.¹⁰ Godine 1593. u selu Kut ispred općinske lože a pred notarom Jakovom Balciluciom sklopljen je ugovor o obradi vinograda u korist bratovštine . . . unius vinee site hic Isse in Campo uocato Uinopoglie . . . a obrađivat će ga Antun Dešković reč Pišikan (*detto Pissican*), majstor Petar Jurešić, te Petar pok. Ivana Pušića i žena mu Dobra, a među svjedocima spominje se književnik Jerolim pok. Hortenzija Bertučevića.

Godine 1623. bratovština nadopunjuje matrikulu sa sedam novih kapitula, pa se te godine spominje kao bratovština Gospe od Velog polja i Gospe od Spilice.¹¹ Te godine sačuvan je i zadnji dosada poznati popis bratima i šest prokuratora bratimske crkve. Prokuratora su: braća Julije i Franjo Jakša, Stjepan Kulučević, Nikola Perasti, svećenik Mato Petrović i Šimun Pierotić. Od četrdeset i trojice bratima samo jedan se spominje bez prezimena kao Mato Bračanin, dok ostali nemaju zabilježeno ni porijeklo niti zanimanje.

To su: BARBIRIĆ Mihovil i Tomo, BILIĆ Dominik i Jakov, BRADANOVIĆ Nikola, DEŠKOVIĆ Ivan i Katarin, GRANDO Mate, GRAPUNDIĆ Luka, HUNJATA Vicko, IVANIŠEVIĆ Vicko, KARAMANOVIĆ Franko, KARGOTIĆ Ivan i Nikola, LUKŠIĆ Stanoj, LJUBIĆ Toma, MATIJAŠEVIĆ Ivan, MILOVČIĆ Vicko, MLADINEO Stjepan, MULJATOVIĆ Vidoš, PASTARČIĆ Ivan i Stjepan, PEČARIĆ Juraj, PIEROTIĆ Dominik, PINCETIĆ Ivan i Dominik, PUNJALIĆ Dominik, PUŠIĆ Ivan, RADUHNIN Nikola, RATKOVIĆ Ivan i Šimun, STIPELIĆ Antun, SANDALIĆ Ivan, SUNDRIĆ Luka, SVETINOVIĆ Andrija, Antun Nikole i Antun Andrije, USKOKOVIĆ Petar, VODAČIĆ Marko.¹²

Godine 1607. na dan 6. proisnca sastavio je oporuku Višanin Petar Penturić Stjepana u kancelariji mletačkog notara Gaspara Fabia. Penturić se razbolio u Veneciji u kući Petra Mattiazzo u mletačkom predjelu S. Vidal. U oporuci ostavlja najprije, uz dopuštenje svoje majke, dvadeset dukata od svojih godišnjih prihoda Gospinoj crkvi u Polju, svojoj ženi Marcelli Bertuzzi dvije stotine i pedeset dukata, kćerki Jerki iz tog braka pet stotina dukata, izvanbračnoj kćerki Katarini tri stotine dukata, a sve ostalo imanje svom priznatom izvanbračnom sinu Dominiku. Ako on umre bez nasljednika, dužan je ostaviti čitavo imanje crkvi Gospe u Polju, kojom upravlja spomenuta bratovština. Zatim ostavlja neke manje poklone u novcu svojoj domaćici Magdalenii s otoka Brača, Jeleni Duchinoj, slugi Petra Mattiazze koji ga je služio u bolesti, a sav taj novac nalazio se u njegovom kovčegu » . . . nel mio forciero«. Odredio je i da se prodaju njegova odijela, a novac preda spomenutoj crkvi. Još je ostavio novac za dotu siromašnim djevojkama po deset dukata svakoj

u vremenu od dvadeset godina, s tim da se jednoj godišnje dade taj iznos. Svom bratu Šimunu ostavio je sablju i dva jedra, a Franji Pierotiću svoj »Zacco«. ¹³ Iz oporuke se vidi da je trgovao s Krfom, a imao je i dužnike jednog sergenta na mletačkoj vojnoj lađi, nepoznata imena, u iznosu od 36 lira, a kreditirao je i kapetana Roka Stipanića. Posjedovao je mnogo zemalja na Visu i Hvaru, a samostanu na Prirovu ostavio je zemlju na istoimenom mjestu, koja će samostanu pripasti nakon smrti njegove majke. ¹⁴

U svibnju 1653. godine prokuratori Gospine crkve Juraj Pečarić i Stjepan Kulučević traže da crkva uđe u posjed Penturićeva imanja, jer po svemu sudeći, to im je ipak pripalo. Popis imanja sastavljen je 1637. godine u prisutnosti prokuratora Jurja Pečarića i Vidoša Muljatovića, a svjedoci su bili Petar Pincetić i Šimun Stjepanov iz Krajine stanovnik Visa. ¹⁵

Kroz XVII stoljeće bratovština posjeduje mnogo zemalja i nekoliko kuća na otoku Visu i Hvaru, koje je osim Penturića naslijedila i od drugih Višana. Godine 1653. bratimi su procjenili naslijeđene zemlje i kuće. Na Visu procjenitelji su bili Dominik Bradanović, Andrija Katančević (Cattanceuich) i Dominik Karamanović, a na otoku Hvaru Gabriel Čubretović (Zubratouich), Jadrija Vranković (Giadria Vurancouich), Nikola Cantallo i Juraj Juričević (Giurichieuch). Na tom otoku zemlje su uglavnom bile oko Staroga Grada, Vrbanja, Vrboške, Vrisnika i Pitava. Na tim zemljama bili su posađeni vinogradi, smokve, rogači i masline, zatim su tu vrtovi, pašnjaci i šume.

Godine 1637. popisano je odjednom na Visu dvadeset čestica zemlje, a 1653. dvadeset i pet, dok je te godine na Hvaru popisano četrnaest. Zemlja se davala u zakup, a prema ugovoru dvije su trećine išle zakupniku a jedna crkvi ili bratovštini ovisno u čijem je bila vlasništvu. No bilo je slučajeva kad se davala na tzv. »zlū pet« to jest dvije petine vlasniku, a tri zakupniku. ¹⁶ Zemljišta pod vinogradom procjenjivala su se prema vrsnoći tla i starosti loze, pa se ovisno o tome određivao postotak davanja plodova vlasniku. Zakupnik se osim toga obvezao da će zasaditi, ako je potrebno nove kulture, obrađivati i dobro upravljati zakupljenim zemljištem, te dijeliti ubrane plodove prema ugovoru. ¹⁷ U zakupničkim ugovorima zemlja je točno omeđena i sa svake strane zabilježeni vlasnici ili pak općinski put (*strada comunale*), a veličina zemljišta izmjerena je koracima (*passi*).

Godine 1668. umro je u viškoj bolnici Petar Bratanić iz Vrbovske i oporučno ostavio da ga bratimi spomenute bratovštine ukopaju u crkvi Gospe od Spilice, gdje oni odrede. Stoga im je ostavio polovinu kuće u Vrbovskoj sagrađene od kamena i pokrivene pločom, te dvije čestice zemlje u vrbovskom polju i škrinjū od lipovine s ključem koju mu je žena donijela u dotu. ¹⁸ Ostali dio imanja ostavio je kapeli Gospe od ružarija u Vrboškoj.

Godine 1687. na dan 31. lipnja sastavio je oporuku majstor Nikola Vukašinović zidar iz Dubrovnika stalno nastanjen u Visu, prema kojoj je bratovštini ostavio četrdeset dukata, a dužna ih je isplatiti njegova kći Margarita, žena Ivana Svetinovića, u roku od četiri godine. Godine 1703. na dan 30. prosinca sastavio je svoju oporuku majstor Dominik Mandaković, prema kojoj je njegov nasljednik bio dužan davati svake godine crkvi Gospe od Spilice iz svog vinograda u Suhoj lokvi (Sucha Loqua), Barščanu (in Barschian vocato Starine), u Velom sapunu (Sapun grande), Bilicama (Bilizze) i Borovom polju

(Borouo poglie) po jedan tijesak masta (un tinazzo di mosto), a čitavo imanje ostavio je svom sinu parunu Bartulu.

Bratimi su imali i svoje prokurateore — opunomoćenike koji su prema pravilima birani na godinu dana da bi obavljali sve poslove što se odnose na bratovštinu i njena imanja.¹⁹ Tako se 1608. spominje Vicko de Perasto i Mato Petrović, 1644. godine Nikola Živković (Xiucovich) i Juraj Pečarić (Pechiarich), 1647. Vicko Pierotić i Nikola Hreljić (Chreglich), 1652. Šimun Dešković, Ivan Vicko Pierotić i Kristofor Petrović, 1674. i 1675. Stjepan Svetinović i Luka Bilić, 1677. Vicko Butorović i Ivan Karamanović, 1680. parun Mate Milinković i Nikola Pečarić, 1689. majstor Dominik Mandaković, 1709. i 1714. godine blagajnici bratovštine majstor Juraj Žarković i Ivan Karuza (Carusa). Godine 1641. spominju se među ispravama Gospine bratovštine i prokurator više bratovštine sv. Sakramenta Ivan Vicko Pierotić, Vicko Radošević, te Juraj i Nikola Pečarić. Godine 1663. spominje se učitelj (precettor) bratovštine svećenik don Ivan Mariani, u bratovštini je bio svećenik i kasnije splitski kanonik Ivan Petrović, a među ispravama spominju se i tri notara 1644. godine Alviz Stasini. 1657. godine Ivan Nikola Dujmović (Doymiceo) iz Starog Grada i 1703. Vicko Capello.

Godine 1640. bratovština uzima u zakup na tri godine zemlju na Visu u vlasništvu šibenskog plemića Merchiola Tette, a svjedoci pri sklapanju ugovora bili su Mihovil Maffioli i Grgur Sinčić reč. Canella. No bratovština je imala i svoje zemlje na otoku Visu i Hvaru, koje je opet davala u zakup svojim bratimima i drugim otočanima, a uzimali su je čak u zakup i hvarski plemići. Ta zemlja je uglavnom bila pod vinogradima, bilo je stabala smokava i maslina, te pašnjaka i šume, a i zemlje koju je tek trebalo obraditi, tzv. tereno sterile.

Prema sačuvanim ispravama na otoku Visu bratovština je imala zemlje na sljedećim mjestima:

BARDOROVICA — 1637. i 1653. ... uno terreno boscoso chiamato Bardorovizza dato a pastinare ...

BARŠĆAN — 1637. ... uno terreno chiamato Barschian, una vigna chiamata Barschian ... 1653. loco detto Barstian ...²⁰

DEVETAK — 1691. ... posto in Pospiglie luoco detto Deuetach sterile ...

DIBJE SELO — 1799. ... in loco uocato Dibie Sello ...

DOL — 1637. ... Una uigna et terreno in contrada di Dol ... 1675. ... Un pezzo di terreno dietro S. Niccolò in Dol, chiamato Dolaz ...²¹

DRAČEVICA — 1607. ... na farine, o uero Dračeviza ...

DUB — 1637. ... uno terreno chiamato na Dubu ... 1680. terreno posto sopra questa isola luoco chiamato detto Draceuopoglie²² luoco chiamato Dub ... 1709. un pezzo di terreno di Dub ...

DUBAC — 1688, 1714. ... in Campo Grande luoco detto Dubaz ...

GARMICA — 1637. ... Uno terreno chiamato Garmizza in Campo grande ... 1653. loco uignato garmizza²³ ...

GORICA — 1607. ... una uigna na Gorizzi ... 1644. ... terra pastinata in loco detto Gorizza ... 1653. ... un altro pezzo di terren in costiera loco chiamato Gorizzi ...

- GRADINA — 1653, 1686. ... loco chiamato Gradina ...
- JAME — 1670. In Campo grande, uno in loco Zaraz, L'altro chiamato Giame.
- KOKOSINJAK — 1653, 1686. ... una uigna Pod Sello in loco detto Cocosignak ...
- KRIVONJA — 1637. ... Una vigna chi chiamata Kriuogna in Campo Grande ... 1653. ... loco detto Chriuogna (pašnjak) ...
- KRUŠKA — 1637. ... Uno terreno chiamato Kruska in Campo grande ... 1686. ... in Campo grande luoco chiamato nad Cruscu ...
- KRUŠČICA — 1653. ... uno terreno uignato loco chiamato Pod Sello detto Crusfizza ...
- KUT — 1664. ... un horto posto nella terra di Cut ...²⁴
- LJUBIŠČA — 1637, 1654. ... una uigna et terreno in Gliubischia grande ... 1714. ... un pezzo di terreno sterile parte in pianura et parte di costiera posto sopra questa isola in luoco uocato Gliubischia ...²⁵
- MALO ZLOPOLJE — 1641. ... parte uignato posto in malo Zlopoglie ...^{25a}
- MARINJE ZEMLJE — 1637. ... una uigna et terreno chiamata Marigne zemglie ... 1653. ... un pezzo di terren in costiera detto Marigne Zemglie ... 1671. ... uno terreno posto in loco detto Marigne zemgne in parte boschino ...
- MILNA — 1680. ... Uno terreno situato in Milnà ...
- MOČE VELIKE — 1607. ... una uigna in Moççe Velle ... 1637. ... uno terreno chiamato Mozza in Campo grande ... 1647. in Campo Grande chiamato Moçizza ... 1653. ... terreno uignato loco detto Moççe Ocorussa nel detto Campo ...²⁶
- PARDUŠIN DOLAC — 1676. ... uno terreno nel Campo di Draceuopoglie luoco uocata Pardussin Dolaz ...
- PARJA LUCA — 1635. ... in luoco ditto Pary Luca ... loco chiamato Pargia ...
- PIANKA — 1641. ... in Lissa in uilla Luca loco nominato Pianca ...
- PIŠINA — 1664. ... Terreno posto in Campagna di Dol loco chiamato Pishina ...²⁷
- PLISKO POLJE — 1608. ... luoco detto Plisco poglie ...
- POD MURVU — 1647. ... in Gradina chiamato pod Muruu ...
- POD SELO — 1664. ... un terreno in Draçeuopoglie in Campo loco detto pod Sello ...
- PODŠPILJE — 1674. ... in luoco detto Podspilie ...
- POLJE — 1637. ... uno terreno sotto la uilla Grande in Campo Grande ... un altro terreno nel detto Campo ...³⁰
- PRIBINI DOLCI — 1644. ... un terreno in Pribini Dolzi ... 1653. ... Un terreno uignato d' opere tre in circa in loco Pribini Dolzi ...²⁸
- PRIROVO — 1653. ... loco chiamato na Pirirouo ...
- PRISADI — 1689. ... uno terreno sterile in loco detto Prisadi ...
- RAVNI PUT — 1644. Uno horto posto in questo Luoco detto Rauni put ...
- ROGAČNI DOLAC — 1644. ... loco detto Rogačni dolaz ...
- RUSINA — 1644. ... uno terreno in Dol nà Rusini ... 1676. ... un pezzo di terreno in Dol luoco detto Rusina peçça ...

- SAPUNI — 1653. ... Una uigna chiamata Sapun ... 1653. ... loco detto Sapuni ...
- SEPULJINE — 1637. ... una uigna chiamata Sepuline 1653, 1691. uno terreno in Draçeuo poglie loco uocato Sepugline ...
- SUHA LOKVA — 1647. ... in luoco chiamato Suha Loqua ...²⁹
- SUZECA — 1644. ... una uigna et terreno in Zuzeglza ... 1644. ... una uigna na Zuzelzi ... 1653. ... loco detto Xuxeglza ...
- VINOGRADIŠĆE — 1686. ... Uno pezzo di terreno sterile in loco uocato Vinogradischie ...
- VOLUJAK — 1654. ... luoco chiamato Volujach ... 1753. ... in Campo di Volujak ...³¹
- VOŠĆICE — 1651. ... loco chiamato Voschizze ... 1652. ... loco detto Velle Voschizze parte uignato ... 1653. ... loco detto Voschizze grande ...
- ZALA DOLCA — 1691. ... Capi di uiti in Zala dolza ...
- ZAVOLUJAK — 1653. ... loco detto Zavolugiah ...
- ZAPUŠE — 1799. ... nella campagna di Xapuse ...
- ŽENAGLAVA — 1653. ... in luoco detto Zaynopoglie ...³²

Uz pojedine toponime zabilježeni su njihovi vlasnici i susjedi, pa se tako spominju prezimena viških stanovnika:

- ALIVEROVIĆ reč Dešković (ALiueroich alias Descouich) 1644, ANDRIJIĆ (Andrijch) 1670, ANĐELOVIĆ (Angelouich) 1686, ANJIĆ (Agnijch) 1680, ARNERI 1654.
- BABIĆ reč. Ljubić (Babich detto Gliubich) 1635. BENETTI 1644, BERISLAVIĆ (Berislavo) 1648, BERKOVIĆ 1667, BERTUČEVIĆ (Bertuzzi) 1637, BIANCHINI 1644, BILIĆ reč. Sgara 1673, BIONDI 1637, BOLDU 1664, BOLICA (Boliza) 1644, BORKOVIĆ 1653, BRADANOVIĆ 1653, BRALIĆ 1664, BUONINI 1680.
- CANDIDO 1637, CATTONARI 1691, CERATO 1637, CHINETTI 1641, CIKATIĆ 1674, COKIĆ reč Bračan (Brazzan detto Zochich) 1653, COLOMBINI 1637, CVITKOVIĆ (Zuitcouich) 1637.
- DESKOVIĆ (Descouich) 1637, DETRICI 1637, DEVČIĆ (Deucich) 1647, DOJMI (Doymy) 1664, DRAGOŠEVIĆ (Dragossiuich) 1653.
- GARIBOLDI 1637, GATTULIN 1647, GAZZARI 1637, GIACONI 1658, GIZDAVČIĆ (Ghisdaucich) 1637, GOSPODINOVIĆ 1635.
- HEKTOROVIĆ (Hettoreo) 1637, HRELJIĆ (Chreglich) 1647.
- JAKŠA (Giaxa) 1637, JAKSIĆ (Giaxich) 1608, JAZAVAC (Giasavaz) 1651, JURANČIĆ (Giurancich) 1674, JUREŠIĆ (Giuressich) 1637, JURIŠIĆ reč. Surdup (Giurissich) 1653, JURJEVIĆ (Giurgeuich) 1635.
- ILJIĆ reč Fannò (ILLijch) 1686, IVANEO 1637, IVANIŠEVIĆ (Ivanisseuich) 1653.
- KARAMANOVIĆ (Caramanouich) 1637, KARGOTIĆ reč. Cazia 1635, CARUZA (Carusa) 1674, KATANČEVIĆ (Cattançeuich) 1652, KOSOVIĆ (Cossouich) 1647, KREHNIĆ (Chrechnich) 1637, KRSTULIĆ (Carstulich) 1676, KURKUT (Churchut) 1670, KURTELAČIĆ (Curtelacich) 1689, KULUČEVIĆ (Culluceuich) 1653,

KUZMIĆ reč. Bubalo (Cusmich) 1644.
 LASCARI 1664, LINČIROVIĆ (Lincirouich) 1686, LIPANOVIĆ 1644, LUKSIĆ (Luxich) 1653, LUPI 1637.
 MAFFIOLI 1637, MARASOVIĆ 1674, MARTINOVIĆ 1670, MEKISIĆ (Mechsich) 1658, MELADA 1691, MILINKOVIĆ 1653, MLADINEO 1647, MUGLIATTI 1698. NIKOLOTIĆ 1644, NOVAKOVIĆ 1635.
 OLIGIN 1644, ORUJIC (Oruijch) 1637.
 PAROFIJANOVIĆ 1651, PARSUT 1644, PASTARČIĆ 1653, PEČARIĆ (Pechiarich) 1635, PENTURIĆ 1637, PERUTINIĆ reč. Bradanović 1752, PIEROTIĆ reč. Spira 1637, PIŠALOVIĆ (Pissalouich) 1641, POLIŠEROVIĆ (Polisserouich) 1635, PUNJALIĆ (Pugnalich) 1653.
 RABUŠIĆ (Rabussich) 1647, RADIŠIĆ (Radissich) 1644, RADKOVIĆ (Radcouich) 1644, RADOŠEVIĆ (Radosseuich) 1607, RADOVANOV 1680, RADINOVIĆ 1644, RANKULINOVIĆ (Ranculinouich) 1656, RULJANOVIĆ (Rugliano-uich) 1722.
 STASINI 1644, STIPELIĆ 1644, STRISIĆ 1652, SULJIC (Suglich) 1688, SUREMETIĆ 1648, SVETINOVIĆ (Sfetinouich) 1653, SVIČAROVIĆ (Svichiarouich) 1635.
 ŠILJIC (Siglich) 1648.
 TETTA 1637, TRAMONTANA 1653, TRUDNIĆ reč. Cappelcho 1637.
 VALLE 1644, VIDALI 1637, VITIĆ 1637, VISKIĆ (Vischich) 1637, VIVIS 1641, Vraničić (Vuranicich) 1651, VULIČIĆ 1664.
 ZANKOVIĆ 1673, ZANNE 1641, ZANMIKULINA (Madona Demenega Zanmiculina) 1641, ZORNATA 1647, ZULETIĆ (Zuletich) 1656.
 ŽIVKOVIĆ (Xivcouich) 1635.³³

Među tim stanovnicima ima i nekoliko onih kojima je zapisano zanimanje. To su uglavnom obrtnici nepoznata zanimanja osim dvojice zidara, koji su na otok Vis došli iz Dubrovnika. Jedan se spominje 1658. godine kao Dujam Dubrovčanin (Magistro Doymo Raguseo murer), a drugi Nikola Vukašinović oženjen Višankom proveo je čitav svoj radni vijek na tom otoku.

Obrtnici nepoznata zanimanja su: Mihovil Anjić, Zaneto Candido, Mate i Šimun Dešković, Nikola Gattulin, Dominik Gizdavčić, Franjo Jurešić, Andrija i Nikola Kargotić, Mate Linčirović, Dominik Mandaković, Petar Marasović, Mihovil Melada, Ivan Mladineo, Nikola Dubrovčanin, Pavao Splicićanin, Juraj Pečarić, Grgur Rankulinović, Stjepan Svetinović i Dominik Zornata.

Naziv »parun i parone« imaju: Ivan Babić reč. Ljubić, Ivan Antunov, Ivan Nikolin i Rok Bilić, Vicko Dešković, Mate Milinković, Ivan Parofijanović, Mato Perutinić reč. Bradanović, Rok Stipanović, Jakov Strisić i Bartul Vukašinović.

Od svećenika spominju se Tomo Bianchini, Petar Bralić, Cerato (nepoznata imena), Ivan Mariani, Mato Petrović i Stjepan Vitaljić, a od klerika Dominik Gizdavčić i Jakov Jakšić. Godine 1654. spominje se neki Piero official, dok naziv signore — gospodin imaju Jerolim Jakov Balcilucio, Jerolim Berislavić, Vicko Bolica, Antun Cattonari, Juraj Lascari, Franjo Orujić, Ivan Strisić i Mato Vitić.

Zatim nalazimo i nekoliko doseljenika. Tako s otoka Hvara žive na otoku Visu Petar Bratanić iz Vrboske i iz Staroga Grada majstor Zaneto Candido, a s otoka Brača Mato zvan Bračanin i Mate Cokić. Međutim tu se ne radi o istoj osobi, jer je prvi zabilježen 1521. godine, a drugi 1653. godine. S otoka Korčule je Antun zvan Korčulanin, iz Splita Mato sin majstora Pavla, a iz Šibenika imaju na otoku zemlje nasljednici plemićke obitelji Tetta. Iz Dubrovnika stalno su nastanjeni na otoku majstor Dujam i Petar, te već spomenuti zidar Nikola Vukašinić. Iz Krajine spominje se 1637. godine Šimun Stjepanov (Simon di Craina di Stefano habitante da Lissa), zatim Mate Šoltanin, notar Augustin Pervaneo iz Venecije, Franjo iz Katalonije ms. Francesco Cattalano), a u Hvaru spominje se majstor Ivan Šestan, koji je iznajmio jednu kuću u vlasnosti bratovštine u predjelu Burgu.³⁴

U popisu dobara bratovštine nalazi se i nekoliko kuća. Tako se 1637. godine spominje mala kuća iznajmljena Franji Kataloncu, jedna stara kuća s morske strane, kuća s vrtom naslijeđena od Goje Penturić, kuća s vrtom blizu kuće obitelji Paladini, kuća s krušnom peći, te kuća zvana Gambuta ranije vlasništvo Vicka Biondovića. Godine 1653. spominje se kuća u Luci kojom se koristi bratovština, kuća također u Luci iznajmljena Ivanu Dominiku Capello i još jedna Bariši Mandakoviću, te 1714. godine kuća s dvorištem u predjelu zvanom Stagna (sopra Stagna). Godine 1640. Bratovština je iznajmila svoju kuću u Komiži na mjestu zvanom »brigh« majstoru Andriji Kuljišu,³⁵ a posjedovala je i nekoliko kuća u Hrvaru. Prema jednom popisu iz 1653. godine bratovština u Hvaru posjeduje pet kuća, dvije su ispod crkve sv. Marka procijenjene od dvojice majstora Nikole Gatulina i Jerolima Milešića, zatim dvije kuće iznajmljene Mati Šimuniću i Antunu Marušiću, a jednom se kućom (a Liesina nel Borgo chiamata Mihçina Cuchia) koristi bratovština za svoje potrebe. Godine 1677. spominju se u Hvaru još dvije kuće u predjelu Gojava zidane i pokrivene crijepom.³⁵

U ispravama što se nalaze u katastru spominje se i više kuća stanovnika Visa, te pojedini predjeli u mjestu. Tako se 1624. godine spominje trg u Luci³⁷ (nella uilla di Luca in Piazza), a 1652. godine turanj obitelji Karamanović, također u Luci.³⁸ Iste godine u kući zvanj Statirica stanuje župnik,³⁹ 1663. godine spominje se dućan u Luci Jakova Šibiškina (Sibischin), te kuća u Luci ranije Forlivesi, sljedeće godine pustinjačka kuća Gospe od Spilice u kojoj se sastajala bratovština; 1676. godine u jednoj kući s dva sulara i konobom stanuje parun Ivan Dulibatić, 1709. godine spominje se kuća majstora Antuna Giričića, a 1714. godine kuća plemićke obitelji Lupis.

Gospina bratovština s Visa imala je i svoje zemlje na otoku Hvaru, koje je naslijedila od više oporučitelja. Zemlje je davala u zakup Hvaranima, a to su najviše bili vinogradi, stabla smokava i maslina, nešto pašnjaka i vrtova. Zemlje su se nalazile na sljedećim mjestima:

BARDO — 1657. ... uno terreno con doi arbori figari posto in Campo di Sto.

Stefano luoco chiamato pod Bardo ...

BOROVIK — 1635. ... Un terren boscoso posto sopra i monti chiamato Velli

Borouich ... 1653. ... un terren in Borouich ...

- DOL — 1634. ... una uigna in Dol di Varbagno ... una uigna chiamata Dol dietro Varbosca ... 1653. ... una uigna na Dolzu ...
- DRAČEVICA — 1637. ... uno terreno Dračevizza ...
- DUB — 1637. ... un terreno chiamato na Dubu ...
- GALIJA — 1677. ... un horto a loco chiamato Gallia ...
- GARMICE — 1607. ... loco chiamato Garmizze ouuero Starčichi ...⁴⁰
- GORICA — 1634. ... una uigna na Gorizze ...
- GREBLJA — 1635. ... Una Greblia con arbori figheri, oliveri et persigheri nella uilla di Varbagno ...
- IVANČA NJIVA — 1634. ... Un terreno chiamato Iuanča gniua ouer Zarevaz ...
- KRUSEVO — 1634. ... una uigna in campo Crusceuo ...
- KRUŠVICA — 1634. ... una uigna in Crusvizza ouer Mirie ...
- MASLINICA — 1634. ... un Terren in Maslinizza na rātu ... 1653. ... un terren luoco detto Maslinski Rât ...
- MIRJE — 1607. ... una uigna chiamata Mirie dietro Verbosca ...
- MOČE — 1634. ... una uigna in Campo S. Stefano chiamato Velle mozze ... 1653. ... Velle Močce ...
- NA SDU — 1607. ... una uigna na SDU sotto S. Antonio in Vrisnik ...
- OBALA — 1668. ... Due pezzetti uicino uno ad altro posti in Campo di Verbosca nominati Obale ...
- PEDUCE SELO — 1634. ... una uigna in Peduchie sello drio S. Antonio ...
- PITVE — 1689. ... Terreni in Pitue et sotto S. Barbara ...
- PODHUM — 1607. ... una uigna da Verda da Verbagno loco chiamato Podhum ...
- RACNIK — 1607. ... una uigna in Račnik grande ... 1634. ... una uigna in Racnik sotto S. Elena ...
- RUGONJ — 1634. ... una uigna chiamata Rugogn in Campo S. Stefano ... loco chiamato Na Rât uero Rugogn ... 174. ... in loco detto Rugogna ...
- STARI GRAD — 1653. ... Un horto posto in distretto di Città Vecchia loco chiamato presso Madona ...
- VIR — 1607. ... una uigna in Verbagno chiamata Pod Vir ... 1675. ... un altro terreno posto in Varbagno luoco detto Vir tenuto a Collonia di Franco Dut et Milosseuich ...
- VRISNIK — 1634. ... una uigna in Vurisnik ...
- VRBANJ — 1634. ... un horto a Varbagno ... 1635. ... doi pezzetti di uigna, o ograda posta nella uilla di Varbagno sotto le case di Gliubichi ...
- Uz ove toponime na otoku Hvaru što se uglavnom nalaze oko Staroga Grada, Vrbanja, Vrboske i Vrisnika spominju se prezimena njihovih zakupaca, svjedoci pri sklapanju ugovora, a ponegdje i susjedi bratimskih zemalja. To su:
- BARBIS de 1635, BERISLAVIĆ 1657, BEROALDO 1675, BOGLIĆ 1668, BONIS de 1634, BUDROVIĆ 1634, BURATOVIĆ 1607.
- CVITKOVIĆ (Zuitcouich) 1637.
- ČOKOVIĆ (Chiocouich) 1635, ČUBRETOVIĆ (Çubretouich) 1607.

DIAMANTI 1607, DUŽEVIĆ (Duzeuich) 1635.
 FABIANI 1635, FABIANO 1675, FABRIO 1636, FERRA 1653.
 GODERIĆ 1653.
 JAKETIĆ (Giachetich) 1668.
 KOŠIĆ (Coschich) 1668, KOVAČEVIĆ (Couačeuich) 1689, KUNIČIĆ (Cuničich) 1653.
 LABČEVIĆ (Labčeuich) 1668, LUKOJEVIĆ (Lucoeuich) 1653.
 LJUBIĆ (Gliubich) 1635.
 MARINOVIĆ 1668, MILOŠEVIĆ (Milosseuich) 1634, MUŽINIĆ (Musinich i Musinouich) 1617, 1635.
 PALADINI 1637, PAVIČIĆ (Paucich) 1653, PLENKOVIĆ 1653, POTLESKOVIĆ (Potlescouich) 1653.
 RAČIĆ (Racich) 1607, RADOSLAVIĆ 1674, RADOŠEVIĆ (Radosseuich) 1637. SIŠELJKOVIĆ (Siscelcouich) 1653, SMUREVIĆ (Smureuich ouero Plancich) 1634, STALIO 1680, STANČIĆ (Stancich) 1634, STIPEŠIĆ (Stipessich) 1634, STIPIŠIĆ 1634.
 VRANKOVIĆ 1653, VRANJICAN (Vuragnizan) 1617.
 ZIMURADOVIĆ 1634.

Od zanimanja spominju se obrtnici Juraj Korčulanin 1607. godine, Dominik de Bonis i Nikola Fabrio 1634. godine, te Lovro Petrov iz Venecije. Zatim tu su i paruni 1617. godine Tomo sin Ivana Vranjicana, 1675. godine Juraj Bervaldi i 1680. godine Mato Jakov Budrović, a te iste godine spominje se i pustinjač Matij (Mattio Romito).

Iz drugih mjesta spominje se majstor Juraj iz Korčule i Lovro iz Venecije, te dvojica Morlaka 1634. godine: Mate i 1653. godine Marin (Marin Murlacco zotto).

Lična imena pojedinaca što su zabilježena u spomenutim ispravama su većim dijelom svetačka, ali u hrvatskom obliku pisana na talijanski način. To su Bartić i Bariša (Bartich i Barissa), Jadrig (Iadrig), Jelica (Geliza) i Stipica (Stipizza), ali ima i nekoliko narodnih kao što su Radoš i Radić (Radoss i Radich), Mira i Goja (Goya).

Hrvatski nazivi toponima, koji na otoku Visu i Hvaru još nisu do kraja proučeni, otkrivaju niz zanimljivih naziva pojedinih mjesta i ukazuju na bogatstvo hrvatskog jezika već u srednjem vijeku, jer dio tih naziva spominje se i u najstarijim ispravama iz XIII i XIV stoljeća.

Pojedinci su ostavljali bratovštinama imanja, da se bratimi mole za njihovu i njihove porodice duše, a bratimi su opet s prihodima od naslijeđene zemlje pomagali izgradnje i popravke crkava, kupovali crkveno posuđe, slike i ruho, pomagali svoje bratime u bolesti i siromaštvu, njihove udovice i maloljetnu djecu. Sačuvane isprave pokazuju da su kao dobri domaćini pažljivo upravljali svojoj imovinom i upravljanje povjerali najuglednijim i najpoštenijim bratimima. Sve te pažljivo prikupljene isprave odaju nam njihovu brigu o povjerenim im imanjima i drugim dobrima, ali i pružaju sliku o životu i prilikama jednog davnog vremena, u ovom slučaju XVII stoljeća na otoku Visu.

¹ Knjiga je uvezana veličine 193 x 281 mm. Zupski ured — Vis. Naslov rukopisa: CATASTITO DEI TERRENI, CASE, ORTI etc. lasciati del Campo Grande e della B. Vergine delle Grazie in Lissa, dai entro descritti benetatori.

² ... madricula descritta folio di carta pergamina in bona parte ... Isto.

³ ... fuori dell'isola di Lissa per fine a miggia cento ... Isto.

⁴ ... portare la Santa Croce, come dopieri et cantar le Cantilene dei Santi ... Isto.

⁵ Mattio Petrovich come fundator e Procuratore della chiesa. Confrati fondatori e Patroni della sudetta chiesa: Meser Giacomo Bilich, meser Domenico Bilich, Zorzi Pechiarich, Vidoss Perutinich, Niccolò Miloslauch detto Cargotich, Franco Sladarich, meser Simon Pierotich, Niccolò Perutinich, Antonio Suetinouch, Domenico Togliencich detto Cuitcouich, heredi Stoyanaz Gliubich, Franco Caramanouch i Luca Perutinich. Isto.

⁶ C. Fisković, Spomenici otoka Visa od IX do XIX stoljeća. U knjizi: Viški spomenici, Split 1968, str. 98.

⁷ D. Domančić, Valierova vizitacija na otoku Hvaru i Visu. Arhivska grada otoka Hvara I, 1959, 52.

⁸ ... nè essi Confrati perdano il Ius eligendi et intravennero L'Infrascritti: ms. Mattio Petrouich, ms. Simon Pierotich, Niccolò Perutinich, ms. Domenego Pierotich, Il Sigr. Giulio Jaxa, Mattio Ghisdauich, ms. Niccolò da Perasto, ms. Domenego Bilich, Luca Signich herede de Grapundich, Zuanne Cargotich, Tommaso Gliubich, Zorzi Pechiarich, Vidoss Mugliatou, Niccolò Radouinouch, Marin Borouch, Niccolò Pinzetich, Franco Sladarich alias Caramanouch, Stefano Mladinich, Niccolò Cargotich, Niccolò Ziucoich, Luca Perutinich, ms. Piero Radosseuich, Piero Raguseo, Il Sigr. Francesco Jaxa, Zuanne Pinzetich, Antonio Bradanouch.

⁹ Confratrum, Patronum et fundatorum sunt hac videlicet et primo: Dominus Presbiter Stephanus Vitaglich, Joannes Zupancich, Cusmus Bartuceuich, Matheus Grapundich, Vidossius Baldo, Radouanus, Lucas, Vidossius Perutinich, Stoyanus Gliubich, Catherinus Pierotich, Bogdanus Oruijch, Mattheus Luxich, Suetinus, Antonius, Georgius Togliencich, Petrus Mandicich, Antonius Miloslauglich, Antonius Radosinich, Lucas Marcouch, Bogdanus Bilich, Petrus de Primo, Radouanus Gospodinich, Radichius Milosseuich, Andrea Bilich, Michael Stanoiich, Georgius Cuitchouch, Mattheus Fachiellan, Georgius Miloslauglich, Mattheus Grubienouch, Mattheus Petrouich, Joannes Lonzarich, Nicolaus qm. Joannis Sandaglich, Nicolaus Culuseuich, Lucas Faganelicich, Cuitanus Raguchouch, Jacobus Butorouch, Jacobus Culuseuich, Stephanus Mattheus Çaynauin, Petrus Vesanouich, Joannes Kmetouch, Joannes Boglich, Michel Marcouch, Petrus Michoçeuich, Marcus Mustafich, Marinus Pussich, Mattheus Rugliancich, Nicolaus Bosdarouch, Petrus Pinzetich, Lucas Catischieuich, Marinus Vucotich, Joannes Rascouch, Thomas Zlatoglauglich, Nicolaus Bogunich.

¹⁰ ... la uigna posta spora l'Isola di Lissa chiamata in Malo Zlopogle lauorator Piero Pussich ... Isto.

¹¹ Confraternità della Madona di Campo Grande e della Madona delle Grotte. Isto.

¹² 1623. I nomi di Confrati che intrauennero: Il Sigr. Simon Pierotich, Il Sigr. Niccolò Perasti, Stefano Culluceuich, Sigr. Giulio, Francesco Jaxa, Mattheo Petrouich spominju se kao prokuratori crkve. Zatim slijede: Zuanne Pastarcich, Stefano Mladineo, Zorzi Pechiarich, Franco Caramanouch, Domenico Bilich, Tomaso Gliubich, Zuanne Descouch, Antonio q. Niccolò, Antonio q. Andrea Suetinouch, Antonio Stipelich, Andrea Suetinouch, Cattarin Descouch, Simon Radcouich, Niccolò Bradanouch, Tomaso Barbirich, Vidossio Mugliatouch, Zuanne, Domenico Pincetich, Mattio Grandò, Zuanne Pussich, Domenico Pugnalich, Zuanne Cargotich, Zuanne Mattiasseuich, Peetro Uscoouch, Michiel Barbirich, Luca Sundrich, Vincenzo Milouich, Zorzi Pechiarich, Domenico Pierotich, Zuanne Ratcouich, Giacomo Bilich, Domenego Tramontana, Mattio della Brazza, Vincenzo Bilich, Luca Grapundich, Stqnoy Luxich, Stefano Pastarcich, Niccolò Raduhnin, Zuanne Sandalich, Vincenzo Hugnatta, Marco Vodacich, Vincenzo Iuanisseuich, Niccolò Cargotich. Isto.

¹³ ... Lasso il mio Zacco a Francesco Pierotich et la mia spada et doi terzaroli a Simon mio fratello. Isto.

¹⁴ ... Lasso alla chiesa di S. Gierolimo di Lissa un stabile detto Gradina, et Prirouo tutto il Continente a Prirouo dopo la morte di mia madre. Isto.

¹⁵ 1637. Inuentarij delli stabili lasciati dal qm Sigr. Piero Penturich di qm Sigr. Stefano alla Beatissima Vergine Maria di Campo grande. ... mo. Zorzi Pechiarich et mo. Vidossio Mugliatouch honorandi Procuratori della chiesa delle SSma. Madona di Campo Grande et parimente della Ssma. Madona delle Grotte. Isto.

¹⁶ ... non obbligo di responder chi quello di tutti li frutti, che sopra nascono, et nasceranno na z l'ù p et, cioe tener per se, et suoi lauori tre parti e due parti condur alli interrenienti della sudetta chiesa. Isto.

¹⁷ ... sopra qual terreno esistono opere quatro passa trenta quatro di Capi uecchi quali furono stimati L 61:7 da Zuanne Curtelacich.

¹⁸ 1668. Fatto a Lissa nell'ospidale ordinato dal qm D. Giulio Giaxa, et in quel medesimo luoco Piero qm Zorzi Brattanich da Varbosca giacente in letto ... la metà di Casa posta a Varbosca costruito di masiera, coperta di pianche ... Isto.

¹⁹ Pravila ove bratovštine preveo je don Vojko Mardešić u radu »Osnutak bratovštine sv. Marije na Visu«. Naša zajednica br. 7, Vis 1979, str. 27—32 (šapirografirano).

²⁰ Ovaj toponim spominje se 1495. ... una uigna in Lissa posta in Campo grande appresso Dno Luca de Magistris ... questa uigna si chiama na Barschianu ... Uz ispravu spominje se i Dno Mattio Bressan. Ristratit di Legati Pij del Venerabile capitolo di Lesina. Sv. XI a. Kaptolski arhiv — Hvar (dalje KAH). Zahvaljujem don Vojku Mardešiću koji im je omogućio rad u arhivu.

¹⁶³⁴ ... Un pezzo di terreno posto sulla detta isola (Vis) loco detto Barschian in parte uignato da Steffeno Siscouch ... sv. III/1, str. 16. Isto.

²¹ Ovaj toponim se spominje u ispravama već u XIV stoljeću, ali one isprave koje su prije objelodanjene ne ponavljaju se u ovim bilješcima, već samo one koje su dosada bile nepoznate.

1539. tre petia terreni posita in Lissa in Dol ... Hvarski spisi list 134. Historijski arhiv — Zadar (dalje HAZ).

1650. Terreno in Dol Colendinizza ... Terreno in Dol chiamato Camenize ... Katastik Negro. Sv. V, KAH.
1718. Li capi di uiti in Dol de Sigr. Banoucich de Sibenico ... Sv. III/15, KAH.
1800. Tre pezzi di Terreno ensistentico esistenti in questa ualle due in Luoco Braicovizza, ed il terzo in Dolaz ... Notarski spisi Andrije Foretića. Historijski arhiv — Split (dalje HAS).
1796. ... in loco Dolaz sotto Propad ... Isto.
- ²² Dračevo polje spominje se u ispravama pokraj XII stoljeća (T. Smičiklas, Codex diplomaticus II, Zagreb 1914, str. 364)
1428. ... in Lissa in Dračevo poglie loco uocato prisat ... 1431. ... positum in Lissa in Dračevo poglie dicto pojdojci ... Libro delle grazie 1428—1483, XIX, XXIV. Centar za zaštitu kulturne baštine — Hvar (dalje CH).
1540. in loco detto Dračeupoglie ... Hvarski spisi, list 169, HAZ.
- ²³ 23. VII 1438. ... in Lissa in campo magno Gremiza ... 1443. uineam in Lissa in Campo Magno et loco Garmiza ... Arhiv JAZU isprave br. 1969, 2040.
- ²⁴ 1. IX 1468. ... unum locum in Cut communis farre videlicet in insula Lisse, Libro delle grazie. CH.
- ²⁵ 1670. Pietro Marcussich de Podgora in Macarsca laisca una uigna posta a Lissa in Mala Gliubischia ... Balcilucio, Testamenta, HAS.
1670. ... una uigna posta a Lissa in mala Gliubischia ... Katastik obitelji Živković 1446 — 1662. CH.
- ²⁶ 1501. Ana Geliza relicta qm Zuanne Cipriani ... Lisse in Moççe uocato Slatina (cora Barschian). (Vidi bilj. 20).
- ²⁷ 1796. ... in questa ualle (Komiža) in loco uocato Pisin ... Foretić, Protocolo, 55, 222.
- ²⁸ 1540. ... unum terrenum pribini dolzi in uilla luca ... Hvarski spisi, list 184. HAZ.
- ^{28a} 1540. ... unum petiam vineam in insula Lissa loco uocato in malo slopoglie ... Isto.
1718. ... li Capi si uiti in Zlopoglie ... Sv. III/15. KAH.
- ²⁹ 1459. ... in lissa uocato sucha loqua in Campo magno dobio je Nikola Petrović. Libro delle grazie, XXXVII. CH.
- ³⁰ 1425. ... positum in lissa uocatum uertlaç in Campo magno ... Uz ovaj toponim spominju se Jakov Paladino te Antun, Mate i Andrija Giričić, Libro delle grazie, XVIII. ... 1430. ... positum in lissa in campo grande suptus Stomorscho bardo ... Isto, XXIII.
1438. ... duas vineas Lissae in Campo magno ... Arhiv JAZU, isprava br. 1971.
- ³¹ 1430. ... terrenum unum de Lissa loco uocato uolci ... Libro delle grazie, XXII. Ch.
- ³² O toponimima Visa vidi: F. Smiljanić, Oporuka zadarske plemkinje Ūrše de Fumatis iz 1452. godine. Radovi Filozofskog fakulteta sv. 18, razdio društvenih znanosti (8), Zadar 1979.
- ³³ N. Bezić Božanić, Nazivi zemljišta, naselja i njihovih stanovnika na otoku Visu u XVII i XVIII stoljeću. Čakavska rič br. 1, Split 1985, str. 129—135.
- ³⁴ 1664. Fatto a Liesina appresso di Fontichi dell'Arsenal ... Magistro Zuanne Sestan da Zara habitante in questa città ... iznajmio je ... una casa posta in Borgo di ragion sudetta: in confin di Gargurich et Crauarich ... svjedoci su: don Andrea Membri, don Gerolamo Barbirich et notario Mattio Fin. Katastik (vidi bilj. 1).
- ³⁵ 1773. La metà d'una casa e cortile posta in questa terra in luoco chiamato Brigh ... Župski ured — Komiža.
1797. ... una muracca esistente qui in Comisa nel loco Brigh appresto le case Zuanich detti Marcellin ... Foretić, Protocolo, 57. HAS.
- ³⁶ 1677. ... doi case una con altra attaccata posta nella Città di Lesina fori della mura della città in Gogliaua loco detto Schigaribóch construtte di muro coperte di coppi. Katastik.
- ³⁷ 1539. ... unum hortum cum arboritus fructiferis positum in loco uocato Luca ... Hvarski spisi, list 147. HAZ.
- ³⁸ 1652. ... a Lissa nella uilla di Luca appresso il Torcolo delli Caramanouich ... Katastik.
- ³⁹ 1653. ... una casa posta nella uilla Luca chiamata Statirichia ... Isto.
- ⁴⁰ Neki toponimi na otoku Visu i Hvaru imaju iste nazive, a još uvijek su malo poznati i neistraženi.

Nevenka Bezić Božanić

TOPONYMS OF PROPERTIES AND ANTOPONYMS OF THE OLDEST CONFRATERNITY OF VIS

Summary

The author has published the katastichon of St. Mary's Confraternity at Velo Selo and of Our Lady's of Spilice church on the island of Vis with a number of documents about its activity. The confraternity was founded in 1511 and this katastichon contains its rules and a list of the first fraternities and of all the real estates inherited from a number of bequeathers. From this katastichon it is possible to learn about the business transactions of the confraternity, the large number of the toponyms on Vis and Hvar, and about the inhabitants of these two islands. Therefore this katastichon has also a special significance for the study of the Croatian language of 17th century for all the documents are from that period.

Nevenka Bezić Božanić

TOPONIMI POSJEDA I ANTROPONIMI NAJSTARIJE VIŠKE BRATOVŠTINE

Autor objavljuje katastik bratovštine sv. Marije u Velom Selu i crkve Gospe od Spilice na otoku Visu, koji donosi niz dokumenata o njenom djelovanju. Bratovština je osnovana 1511. godine i u tom katastiku sačuvana su njena pravila i popis prvih bratima, a zatim su popisana sva imanja što je bratovština naslijedila od više oporučitelja. Iz katastika se vidi poslovanje bratovštine, zabilježni su brojni toponimi otoka Visa i Hvara, te stanovnici tih dvaju otoka, pa stoga katastik ima i poseban značaj za proučavanje hrvatskog jezika XVII stoljeća, jer su sve isprave iz tog vremena.